

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΕΤΑΡΤΗ 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΑ

Imitemur **nostros** Brutos, Camillos, Decios, Curios, Fabricios, Scipiones, innumerabiles alios qui hanc rem publicam stabiliverunt; quos equidem in deorum immortalium coetu ac numero repono. Amemus patriam, pareamus senatui, consulamus **bonis**; praesentes fructus neglegamus, **posteritatis** gloriae serviamus;

.....

Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cerva sese monitum esse praedicabat. Ea cerva quodam die fugit et perisse credita est. Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam **inventam esse**, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse **cum amicis** futurus esset.

.....

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων «**quos equidem ... posteritatis gloriae serviamus**» και «**Si quid durius ei videbatur ... futurus esset**».

Μονάδες 20

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Για καθεμιά από τις προτάσεις της **Στήλης Α** να σημειώσετε το γράμμα της **Στήλης Β** που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Το νέο καθαρά ρωμαϊκό λογοτεχνικό είδος είναι:	α. η ελεγεία β. η σάτιρα γ. το διδακτικό έπος

2. Ο συγγραφέας του επιστημονικού συγγράμματος «Για την αρχιτεκτονική» είναι ο:	α. Λουκρήτιος β. Τίβουλλος γ. Βιτρούβιος
3. Η γλώσσα του Ιουλίου Καίσαρα θυμίζει αυτήν του:	α. Θουκυδίδη β. Δημοσθένη γ. Ξενοφώντα
4. Ο συγγραφέας του έργου «Ωδές» είναι ο:	α. Οράτιος β. Βεργίλιος γ. Οβίδιος
5. Το λογοτεχνικό είδος που ωριμάζει πρώτο στη Ρώμη είναι:	α. η λυρική ποίηση β. το έπος γ. η κωμωδία

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε στα παραπάνω κείμενα μία ετυμολογικά συγγενή λέξη της λατινικής για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

βροτός, φρουτιέρα, βιντεοσκόπηση, ιμπεριαλιστής, κέρατο

Μονάδες 10

Γ1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις/συνεκφορές:

innumerabiles: την αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος

rem publicam: τη δοτική πτώση στον ίδιο αριθμό

deorum: την ίδια πτώση του άλλου αριθμού

fructus: τη γενική πτώση του άλλου αριθμού

posteritatis: την ονοματική πτώση στον ίδιο αριθμό

bonis: τους τρεις βαθμούς του επιρρήματος

postero: την αιτιατική του πληθυντικού στον συγκριτικό βαθμό του θηλυκού γένους

locum: την αιτιατική πτώση στον άλλο αριθμό

Μονάδες 11

Γ1.β. «Si quid...praedicabat»: Να εντοπίσετε τις αντωνυμίες του αποσπάσματος (μονάδες 2) και να τις μεταφέρετε στη γενική του ενικού στο ίδιο γένος και πρόσωπο (μονάδες 2).

Μονάδες 4

Γ2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να λάβετε υπόψη το υποκείμενο):

imitemur: το απαρέμφατο του μέλλοντα

stabiliverunt: την αφαιρετική στο σουπίνο

consulamur: το β' ενικό της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

serviamus: τη γενική ενικού της μετοχής του ενεστώτα στο αρσενικό γένος

videbatur: το β' πληθυντικό της υποτακτικής του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή

esset: το απαρέμφατο του παρακειμένου

fugit: το γ' πληθυντικό της οριστικής και της προστακτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή

perisse: το γ' πληθυντικό οριστικής του ενεστώτα και του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

praedicabat: το γ' ενικό υποτακτικής του μέλλοντα και του παρακειμένου στην ίδια φωνή

monitum esse: τη γενική του γερουνδίου

emitteret: το α' πληθυντικό οριστικής του υπερσυντελικού και του συντελεσμένου μέλλοντα στην άλλη φωνή

Μονάδες 15

Δ1.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

nostros: είναι στο

bonis: είναι στο

inventam esse: είναι στο

posteritatis: είναι στο

cum amicis: είναι στο

Μονάδες 10

Δ1.β. «**ut eam postero die repente in eum locum emitteret**»: Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 3).

Μονάδες 5

Μονάδες 15

Δ2.α. «**praesentes fructus neglegamus, posteritatis gloriae serviamus;**»: Να εντοπίσετε τη μετοχή του αποσπάσματος (μονάδα 1) και να τη μετατρέψετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδα 2).

Μονάδες 3

Δ2.β. «quos equidem in deorum immortalium coetu ac numero repono»: Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από το «Cicero dixit».

Μονάδες 3

Δ2.γ. «in eum locum»: Να εκφράστε την κίνηση από τόπο (απομάκρυνση).

Μονάδες 2

Μονάδες 8

Δ3. «Si quid durius ei videbatur, [...], a cerva sese monitum esse praedicabat.»: Να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου (μονάδες 3) και να το μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνει υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα (αντίθετο του πραγματικού) για το παρελθόν (μονάδες 2), καθώς και υπόθεση δυνατή ή πιθανή (μονάδες 2).

Μονάδες 7

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους / τις εξεταζόμενες)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο και να μη γράψετε πουθενά αλλού στο τετράδιό σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση, και μόνο για πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ